

2007. március 15., csütörtök

20. nyomatékosan kéri az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (Frontex) és a mediterrán régió bevándorlási politikájával kapcsolatos projektek finanszírozásának növelését, valamint az Ügynökség jogosultságainak megerősítését az emberi jogok betartatása érdekében;
21. emlékeztet arra, hogy az Európai Emberi Jogi Bíróság joggyakorlata szerint az európai államok nem utasíthatnak ki senkit a származási országtól kapott diplomáciai biztosítékok nélkül egy olyan országba, ahol esetleg kínzásnak, durva, megalázó vagy embertelen bánásmódnak, illetve halálbüntetésnek lenne kitéve;
22. felkéri az EU tagállamait és mediterrán partnereiket, hogy készítsék el az euromediterrán beruházási és partnerségi pénzügyi eszköz Euromediterrán Beruházási Bankká való átalakításához szükséges tanulmányokat, figyelembe véve, hogy ez a bank mekkora jelentőséggel bír a magánszektor ösztönzése és a régióbeli befektetések fejlesztése szempontjából;
23. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyenek javaslatot a partnerországok és az Öbölmenti Együttműködési Tanács tagállamai közötti pénzügyi és gazdasági együttműködés lehetőségének megvizsgálására;
24. kéri a Tanácsot, a Bizottságot és a partnerországokat, hogy a közös érdekű energetikai programok megvalósítása és a fenntartható energiaforrások fejlesztése érdekében dolgozzanak tovább az euromediterrán energiapiacok fokozatos integrálásán összhangban a nemzeti tervekkel és programokkal, a helyi közösségekkel megállapodva;
25. hangsúlyozza, hogy az energiaellátás biztonsága érdekében erősíteni kell az együttműködést a Földközi-tenger térségében a belföldi energiaforrások különösen helyi és regionális szintű diverzifikálását elősegítő intézkedések, az energiahatékonyság növelése, a tárolási módok decentralizálása, a lakosságot és a környezetet nem veszélyeztető új technológiák kidolgozása, kutatási és fejlesztési tevékenységek ösztönzése, valamint a fenntartható energetikai projektek pénzügyi lehetőségeinek bővítése révén;
26. ismételten megerősíti, hogy új lendületet kell adni a partnerségi folyamatnak, különösen az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlésnek a parlamentáris fellépés demokratikus kereteként való megerősítése révén; ezt a Közgyűlést el kell látni a szükséges eszközökkel és adminisztratív struktúrákkal láthatósága és megfelelő működésének biztosítása érdekében; üdvözli a Mediterrán Térség Fetaljai Közgyűlésének első ülését;
27. kéri a Tanácsot, hogy biztosítsa az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlés tagjainak aktív részvételét az Euromed miniszteri ülésein és értekezletein;
28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlés elnökségének, valamint valamennyi tagállam, és az euromediterrán partnerségben részes országok parlamentjeinek és kormányainak.

P6_TA(2007)0076

Az euromediterrán szabadkereskedelmi övezet kialakítása

Az Európai Parlament 2007. március 15-i jogalkotási állásfoglalása az euromediterrán szabadkereskedelmi övezet kialakításáról (2006/2173(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1995. november 28-i barcelonai nyilatkozatra, amely partnerséget hozott létre az Európai Unió (EU) és a dél- és kelet-mediterrán országok között, továbbá az e konferencián elfogadott munka-programra,

2007. március 15., csütörtök

- tekintettel a megújult barcelonai folyamatról szóló, 2005. október 27-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „Az euromediterrán partnerség tizedik évfordulója: munkaprogram – felkészülés a következő öt év kihívásaira” című, 2005. április 12-i közleményére (COM(2005)0139), továbbá annak mellékleteire (SEC(2005)0482 és SEC(2005)0483),
- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „A kibővített Európa – Szomszédság: új keretek keleti és déli szomszédainkkal fenntartott kapcsolataink számára” című, 2003. március 11-i közleményére (COM(2003)0104), az európai szomszédsági politikáról (ENP) szóló, 2004. május 12-i stratégiai dokumentumára (COM(2004)0373), a Tanácshoz intézett 2004. december 9-i közleményére az európai szomszédsági politika keretében megvalósítandó cselekvési tervekkel irányuló javaslatáról (COM(2004)0795), valamint az Izrael, Jordánia, Marokkó, a Palesztin Hatóság, Tunézia és Libanon számára kidolgozott cselekvési tervekkel és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a barcelonai folyamat beindítása óta tartott euromediterrán miniszteri konferenciák és szakminiszteri konferenciák következtetéseire, különösképpen a külügyminiszterek 2005. május 30-án és 31-én Luxembourgban tartott VII. euromediterrán konferenciájának következtetéseire,
- tekintettel az egyrészt az EK és tagállamai, másrészt Tunézia ⁽³⁾, Izrael ⁽⁴⁾, Marokkó ⁽⁵⁾, Jordánia ⁽⁶⁾, Egyiptom ⁽⁷⁾, Libanon ⁽⁸⁾, illetve Algéria ⁽⁹⁾ közötti euromediterrán társulási megállapodásokra, valamint az EK és a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ) (a Palesztin Nemzeti Hatóság képviselőjében) közötti kereskedelemről és együttműködésről szóló euromediterrán ideiglenes társulási megállapodásra ⁽¹⁰⁾; tekintettel az EK–Törökország Társulási Tanácsnak a vámunió végső szakaszának megvalósításáról szóló, 1995. december 22-i 1/95 határozatára (96/142/EK) ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Jordánia, Egyiptom, Tunézia és Marokkó által 2004. február 25-én aláírt szabadkereskedelmi megállapodásra (ún. agadíri megállapodás),
- tekintettel a földközi-tengeri és közel-keleti térség számára az Európai Tanács által 2004 júniusában elfogadott stratégiai partnerségre,
- tekintettel a MEDA euromediterrán partnerségnek a 2002–2006 közötti időszakra vonatkozó regionális stratégiáról szóló dokumentumára és a 2005–2006-ra szóló indikatív regionális programjára,
- tekintettel az euromediterrán szabadkereskedelmi övezet fenntarthatóságáról a manchesteri egyetem fejlesztéspolitikai és irányítási intézete által készített hatástanulmányra,
- tekintettel az Európai Unió és a földközi-tengeri térség országai közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokról szóló, 1995. november 17-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a földközi-tengeri térségre vonatkozó politikáról szóló, 2000. március 30-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel a 2005. november 27-én és 28-án tartott barcelonai csúcstalálkozó következtetéseire és ajánlásaira (ideértve a Bizottság által kidolgozott ötéves munkaprogramot is),

⁽¹⁾ HL C 272. E, 2006.11.9., 570. o.

⁽²⁾ HL L 310., 2006.11.9., 1. o.

⁽³⁾ HL L 97., 1998.3.30., 2. o.

⁽⁴⁾ HL L 147., 2000.6.21., 3. o.

⁽⁵⁾ HL L 70., 2000.3.18., 2. o.

⁽⁶⁾ HL L 129., 2002.5.15., 3. o.

⁽⁷⁾ HL L 304., 2004.9.30., 39. o.

⁽⁸⁾ HL L 143., 2006.5.30., 2. o.

⁽⁹⁾ HL L 265., 2005.10.10., 2. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 187., 1997.7.16., 3. o.

⁽¹¹⁾ HL L 35., 1996.2.13., 1. o.

⁽¹²⁾ HL C 323., 1995.12.4., 5. o.

⁽¹³⁾ HL C 378., 2000.12.29., 71. o.

2007. március 15., csütörtök

- tekintettel az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlés (EMPA) Gazdasági, Pénzügyi, Szociálpolitikai és Oktatási Bizottságának az Euromediterrán Beruházási és Partnerségi Eszköz (FEMIP) Euromediterrán Beruházási és Fejlesztési Bankká történő átalakításának feltételeiről szóló, 2006. május 11-i állásfoglalására,
 - tekintettel az EMPA tevékenységére,
 - tekintettel az euromediterrán partnerség keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és technikai intézkedésekről (MEDA) szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (kodifikált változat), szóló, 2004. december 14-i állásponjtjára ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A6-0468/2006),
- A. mivel az 1995. november 27-én és 28-án tartott barcelonai konferencia igen nagy ívű és a maga nemében egyedülálló programot – új és az eddiginél szorosabb politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok megteremtése a földközi-tengeri térség északi és déli része között – hozott létre; s mivel ez a program ugyan jelentős előrehaladást ért el a régióban, de még távolról sem valósította meg minden célját;
- B. mivel azok a politikai feltételek (osloói megállapodások), amelyek a barcelonai folyamat megindítását segítették elő, időközben alapvetően megváltoztak, és a közel-keleti kompromisszumos béke megkötésének esélye minden eddiginél bizonytalanabb;
- C. mivel az EU és a tagállamok érdeke, hogy a földközi-tengeri térség egy kölcsönösen előnyös, integrált gazdasági és társadalmi térséggé fejlődjön;
- D. mivel a dél- és kelet-mediterrán országok erőteljes népességnövekedése – mind gazdasági, mind társadalmi területen – olyan politikákat és cselekvéseket követel meg, amelyeknek végrehajtása immár nem tűr halasztást;
- E. mivel a dél- és kelet-mediterrán országoknak és az EU-nak egyaránt érdekében áll, hogy a régióban csökkenjen a munkanélküliség aránya, és az itt élő lakosság – különösen a fiatalok és a vidéken élők – méltó életkilátásokkal rendelkezzen, 35 millió új munkahelyet kell létrehozni 2000 és 2015 között ahhoz, hogy a munkanélküliség aránya a jelenlegi szinten legyen tartható;
- F. mivel a dél- és kelet-mediterrán országok gazdasága nagy mértékben függ a külkereskedelmüktől, továbbá a kivitelük és behozataluk teljes értéke körülbelül a GDP-jük kétharmadának felel meg; mivel e kereskedelem jelentős része az EU felé irányul, ami viszont a közösségi külkereskedelemnek csak 4%-át jelenti, mivel a dél- és kelet-mediterrán országok kivitele nagyon kevésbé változatos, és továbbra is a fejlődés szempontjából kevésbé előrevivő ágazatokra szakosodik;
- G. mivel más gazdasági térségekhez – különösen a dél-kelet-ázsiai országokhoz – képest a dél- és kelet-mediterrán országok elvesztették a relatív versenyképesség, az ipari fejlettség és társadalmi fejlődés kilátásainak terén elfoglalt jelentős pozícióikat, illetve mivel a dél- és kelet-mediterrán országok részesedése a világkereskedelemben 1980 óta – egy viszonylag támogatott gazdasági növekedés ellenére – jelentősen visszaszorult; mivel e változással foglalkoznia kell az EU-nak és a szomszédsági politikájának, különösen a határain a társadalmi és politikai stabilitást érintő hatások miatt;
- H. mivel gazdasági szempontból az EU és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti kereskedelem szerkezete a barcelonai folyamat beindulása óta igen kevésbé változott, és a társulási megállapodások aláírása mindmáig nem váltotta be maradóképpen a hozzá fűzött reményeket;
- I. mivel szükség van egy szabadkereskedelmi övezetre, amelynek célja a szegénység felszámolása, a teljes foglalkoztatás, a demokrácia megerősítése és a fenntartható fejlődés támogatása; mivel e szabadkereskedelmi övezetnek olyan jól körülhatárolt, kiegyensúlyozott szabályokon kell alapulnia, amelyek nélkülözhetetlenek a dél- és kelet-mediterrán országoknak a nemzetközi kereskedelemben való jobb beilleszkedéséhez, a gazdasági diverzifikációjuk biztosításához, a globalizáció kihívásainak kezeléséhez és az előnyei igazságos elosztásához;

(¹) HL C 226. E, 2005.9.15., 42. o.

2007. március 15., csütörtök

- J. mivel egy, a földközi-tengeri térségben megnövelt gazdasági együttműködés kedvező kilátásokat nyújt a dél-európai tagállamok számára is, és ezért az EU egységes piacába való szorosabb integrációjuk számára is;
- K. mivel a Földközi-tenger két partja között továbbra is szembeötlő gazdasági, társadalmi és demográfiai aszimmetria figyelhető meg, a dél- és kelet-mediterrán országok között pedig jelentős fejlődésbeli különbségek vannak;
- L. mivel a dél- és kelet-mediterrán országok tartós politikai és gazdasági feldaraboltsága és a valódi integrációs folyamat hiánya nagyon negatív hatásokat gyakorolhat a barcelonai folyamatra, és különösen a szabadkereskedelmi övezet létrehozására a kereskedelem polarizációs hatásainak növekedése és ezért egyes dél- és kelet-mediterrán országoknak a közösségi piaccal szembeni függősége miatt;
- M. mivel egy szabadkereskedelmi övezet létrehozása globális értelemben hosszú távon kedvező hatásokkal járhat, ugyanakkor rövid és középtávon negatív hatásokkal is az EU földközi-tengeri országai és a dél- és kelet-mediterrán országok számára;
- N. mivel közös érdek, hogy hatékony kísérő intézkedéseket hajtsanak végre a folyamatban lévő liberalizálás negatív következményeinek – valamennyi érintett régió és ország számára történő – mérséklése és kompenzálása céljából;
- O. mivel az információs technológiák által jellemzett társadalmaink egyre gyorsabb fejlődése miatt a dél- és kelet-mediterrán országoknak mennyiségi és minőségi szempontból jelentősebb tevékenységet kellene folytatniuk a tudományos és technológiai kutatás terén az őket az e területen fejlettebb országoktól elválasztó technológiai távolság csökkentése érdekében, s ez idővel egy erősebb és tartósabb gazdasági növekedést tenne lehetővé;
- P. mivel a dél- és kelet-mediterrán országok jelentős haladást értek el az alapfokú oktatásban az írástudatlanság arányának – amely azonban még mindig nagyon magas a térség egyes országaiban – jelentős csökkentésével; mivel a felsőoktatáshoz és az egyetemi képzéshez való hozzáférés a népesség egy kis részére korlátozódik, és az oktatási rendszernek még mindig nincsenek eszközei magas szintű szakemberek és műszaki vezetők képzéséhez, melynek révén a munkaerőpiacon valódi megfelelés alakulhatna ki a kínálat és a kereslet között;
- Q. mivel az Európai Unió és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti szabadkereskedelmi övezet létrehozását célzó folyamattal párhuzamosan elengedhetetlen, hogy a dél- és kelet-mediterrán országok megszüntessék az egész térségben az integrációs folyamatot lassító, meglévő politikai és gazdasági akadályokat az Unió és az ezen országok közötti előnyösebb együttműködés érdekében;

Kapjon új lendületet a barcelonai folyamat

1. sajnálja, hogy a barcelonai folyamat három fő céljának (a béke és stabilitás közös térségének megteremtése; egy közös virágzó térség létrehozása gazdasági partnerség és szabadkereskedelmi övezet kialakítása révén; együttműködés szociális, kulturális és humán területen a régió belüli kultúrák párbeszédének elősegítése érdekében) teljesítése még messze van;
2. emlékeztet rá, hogy csakis e három pillér együttes fejlesztése biztosíthatja az euromediterrán integráció folyamatának sikerét, valamint a Földközi-tenger két partja között fennálló fejlettségbeli eltérés mérséklődését;
3. külön kiemeli, hogy a barcelonai folyamat megerősítése elősegíti az európai értékek és az európai gazdasági és társadalmi modell terjesztését; emlékeztet e folyamat egyéb, közelmúltbeli regionális kezdeményezésekhez képest jellemző időbeli elsőbbségére és intézményesülési szintjére; hangsúlyozza a stabilitás és a párbeszéd előmozdításának tényezőjét, melyek e kezdeményezést jellemzik;
4. hangsúlyozza, hogy a barcelonai folyamat és különösen a szabadkereskedelmi övezet sikeréhez valamennyi partner kitartó és egyesített akaratára, valamint a civil társadalom és a Földközi-tenger két partja népességének szélesebb körű bevonására van szükség;

2007. március 15., csütörtök

5. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy világosabban kell megfogalmazni az európai szomszédsági politika céljait, amely – anélkül, hogy elhanyagolnák a kelet-európai országokat – nem gyengítheti a barcelonai folyamatot, és nem is részesítheti előnyben a kétoldalú kapcsolatokat a regionális többoldalú megközelítés kárára; úgy véli, hogy a regionális projekteket támogató szomszédsági eszköz hatékonyabb használata javíthatná a helyzetet egy valódi integrált regionális gazdasági térség előmozdítása céljából; véleménye szerint – elősegítve az előrébb tartó partnerekkel folytatott megerősített együttműködést, és tiszteletben tartva politikai, kulturális, vallási és társadalmi különbségeiket – a dél- és kelet-mediterrán országokat továbbra is külön megközelítést igénylő egységnek kell tekinteni;
6. véleménye szerint a szabadkereskedelmi övezet létrehozására kitűzött 2010-es határidőt – a szándék meglétének további bizonyítása mellett – az eddig felhalmozott késedelem és a felmerült nehézségek miatt valószínűleg felül kell vizsgálni oly módon, hogy figyelembe vegyék a világgazdaság 1995 óta bekövetkezett számos szerkezeti változását és az egymással nem egyenlő partnerek közötti szabad kereskedelem körülmények közötti megközelítésének szükségességét; felhívja a Bizottságot, az EU tagállamait és a dél- és kelet-mediterrán országokat a barcelonai folyamat újjáélesztésére, arra, hogy adjanak prioritást egy valódi euromediterrán társadalmi-gazdasági térség megteremtésének, és a társadalmi és környezeti szempontokat az eddiginél jobban építsék be a partnerség gazdasági megközelítésébe;
7. kéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy ne szalasszák el a tartós növekedés alkalmát, amely lehetővé tenné számukra, hogy jobban kielégítsék polgáraik növekvő szükségleteit, és hatékonyabban nézzenek szembe a globalizáció kihívásaival;
8. nehezményezi, hogy az EU által nyújtott technikai és pénzügyi segítség – bár nem elhanyagolható – nem érte el a barcelonai célok és törekvések szintjét, különösen a barcelonai nyilatkozat szociális és kulturális fejezeteit és a helyi gazdaságok támogatását illetően;
9. véleménye szerint a szabadkereskedelmi övezet csakis akkor jelenthet a dél- és kelet-mediterrán országok számára valódi növekedési esélyt, ha létrehozatala egyeztetve és fokozatosan, a dél- és kelet-mediterrán országok valóságos társadalmi-gazdasági helyzetéhez alkalmazkodva, ésszerűen és előrelátható módon működő partnerség keretében, a gazdasági fejlődést és az előrehaladottabb regionális integrációt előmozdítva történik; külön kiemeli a partnerországok fokozottabb részvételének fontosságát és a partnerség ösztönző jellegét; emlékeztet arra, hogy a partnerség céljainak vállalása a Földközi-tenger mindkét partjára érvényes; hangsúlyozza, hogy szükség van annak elismerésére, hogy a dél- és kelet-mediterrán országoknak jogukban áll meghatározni a kereskedelmi nyitásuk ütemét és a gazdasági-társadalmi fejlődésüknek irányt szabó nemzeti stratégiáikat;
10. úgy ítéli meg, hogy az EU és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti intézményes kapcsolatok szorosabbá válása fontos tényező a barcelonai folyamat sikeréhez; szorgalmazza a közösségi hatóságok, a tagállamok, a dél- és kelet-mediterrán országok és az illetékes helyi hatóságok közötti formális és informális találkozók számának lényeges növelését; javasolja a dél- és kelet-mediterrán országok közös érdekű, szakosodott európai ügynökségek és programok munkájában megfigyelőként való részvételét;
11. hangsúlyozza a dél- és kelet-mediterrán országok regionális integrációjának és a dél-dél irányú kereskedelem megerősítésének a jelentőségét; örömmel nyugtázza a Marokkó, Tunézia, Egyiptom és Jordánia közötti szabadkereskedelmi megállapodás 2004. február 25-én Agadírbán történt aláírását; ezt a lépést elengedhetetlennek tartja a valódi szabadkereskedelmi övezet létrehozásához, és felhívja a térség többi országát, hogy csatlakozzanak e megállapodáshoz; lényegesnek ítéli mindamellelt a gazdasági integrációs folyamat elmélyítését, és az ezen országok közötti kereskedelmet nehezítő akadályok gyors megszüntetését abból a célból, hogy a dél-dél irányú kereskedelem fejlesztésének lehetőségeit teljes mértékben kihasználják;
12. felkéri az Európai Uniót, hogy növelje a dél- és kelet-mediterrán országoknak nyújtandó technikai és pénzügyi segítséget az ambiciózus barcelonai célokkal összhangban, és az ezen országokban az emberi jogok tiszteletben tartása, a munkavállalók védelme, a környezetvédelem, a regionális integráció, továbbá a helyi közszolgáltatások minőségének javulása, valamint az oktatási és kulturális szolgáltatások terén elért tényleges előrelépések függvényében;
13. hangsúlyozza, hogy a mediterrán térséggel egy gazdasági szabadkereskedelmi övezet létrehozása elválaszthatatlan attól a politikai erőfeszítéstől, amelynek célja a béke, a demokratizálódás, az emberi jogok tiszteletben tartása, a nemek közti egyenlőség és a kultúrák és vallások közötti párbeszéd előmozdítása, valamint az arra irányuló igyekezettől, hogy a politikai párbeszéd és a felek közti bizalom ténylegesen hozzájáruljon a demokrácia létrejöttéhez a régióban;

2007. március 15., csütörtök

Kereskedelem- és vámpolitika

14. hangsúlyozza, hogy a vámtetelek adózási szempontból mindmáig jelentős bevételi forrást jelentenek a dél- és kelet-mediterrán országok számára; ezért szükségesnek tartja, hogy a jövőben minden csökkentési ütemtervben figyelembe vegyék a dél- és kelet-mediterrán országok által elért gazdasági fejlődést és a – vámtetelek csökkentéséből származó bevételkiesést kompenzáló – méltányos adóreformok megvalósításához szükséges időtartamot;
15. úgy véli, hogy ezzel párhuzamosan hatékonyan fel kellene lépni a kereskedelem nem vámjellegű akadályaival szemben, és e tekintetben kiemeli a kellő technikai segítségnyújtás jelentőségét;
16. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a dél- és kelet-mediterrán országok preferenciális tarifális kedvezményeinek elképzelhető erodálódását, amelyre a Közösség és egyes harmadik országok között megkötött szabadkereskedelmi megállapodások, a fejlődő országok javára szolgáló általános preferenciarendszer javítása, és a származási kumulációs rendszer egyes ázsiai – a dél- és kelet-mediterrán országok ipara kárára nagy versenyelőnnyel rendelkező – országokra történő kiterjesztése miatt kerülhet sor;
17. kéri a Bizottságot, hogy a barcelonai folyamat keretében és a WTO előírásainak betartásával vezessen be egy kompenzációs eljárást azon negatív hatások csökkentése érdekében, amelyeket e tarifális erózió gyakorolhat a dél- és kelet-mediterrán országokra, illetve a jövőben a szabadkereskedelmi övezet létrehozására;
18. örömmel nyugtázza a „kereskedelmi könnyítésekre” vonatkozóan megvalósított előrelépéseket, első sorban a vámok terén a vámeljárások harmonizálásával és egyszerűsítésével, az eljárások automatizálásával és gyorsításával, az átláthatóság növelésével, az elektronikus információs és fizetési rendszerek alkalmazásával, valamint egyes nem tarifális akadályok felszámolásával, amelyek napjainkban gyakran a hagyományos akadályok helyébe lépnek, különösen a szabványosítás és a tanúsítás terén;
19. megerősíti, hogy a nemzetközi verseny fokozódására figyelemmel lényeges egy olyan tartalmasabb gazdasági és társadalmi ütemterv létrehozására irányuló politikai akarat megerősítése, amely javítja a szakértelmen alapuló gazdaság versenyképességét, élénkíti a növekedést, a képzést, az innovációt és a kutatást, új munkahelyeket teremt, és a közös fejlesztés szemszögéből támogatja a fellendülést;
20. felkéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy hozzanak létre egy megerősített együttműködési és ikerintézményi rendszert az igazgatási környezet reformjának és az üzleti reformnak a felelősségteljes kormányzás jegyében történő segítése végett;
21. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy fokozzák és erősítsék a vámellenőrzéseket a csempészet, a hamisítás és a kalózkodás visszaszorítása céljából, mivel e gyakorlatok az általuk okozott bevételi veszteségen túl számottevő veszélyt jelentenek a régió lakosságának közegészségére is;

Az euromediterrán szabadkereskedelmi övezet fenntarthatóságát vizsgáló hatástanulmány

22. üdvözli a szabadkereskedelmi övezet fenntarthatóságát vizsgáló – a manchesteri egyetem által készített –, már említett hatástanulmány második szakaszának közzétételét; nagyon nyugtalanítják e tanulmány következtetései, amelyek rövid- és középtávon a szabadkereskedelmi övezet negatív társadalmi és környezeti hatásait jelzik előre; nyomtatékosan felkéri a Bizottságot, hogy a tanulmány ajánlásait építse be a szabadkereskedelmi övezet megvalósításáról folytatandó jövőbeni megbeszélésekbe, továbbá – a tanulmány javaslatát követve – a tárgyalások során részesítse előnyben a társadalmi kohézió és a fenntartható fejlődés kérdését;
23. egyébként hangsúlyozza egy partnerségi útmutatási rendszer létrehozásának fontosságát a követett célok tekintetében folytatott cselekvések értékelése céljából; ezen útmutatási rendszer megnyilvánulhatna a földközi-tengeri térségnek szánt elemzési és értékelési eszköz létrehozásában;
24. sürgősen kéri az euromediterrán partnerség valamennyi résztvevőjét, hogy miniszteri szinten vitassák meg a szabadkereskedelmi övezet fenntarthatóságáról készült, fentebb említett hatástanulmány eredményeit, és vonják le abból a következtetéseket a szabadkereskedelmi övezet kapcsán folyó tárgyalások számára;

2007. március 15., csütörtök

Pénzügyi és technikai segítségnyújtás

A MEDA és az ENPI

25. sajnálja, hogy az EU nem volt képes a barcelonai folyamat céljainak megfelelő mennyiségű erőforrásokat rendelkezésre bocsátani, ami egyik oka a szabadkereskedelmi övezet létrehozását illetően eddig felhalmozódott késedelemnek;

26. megállapítja a MEDA II program 2004–2006-os időszakra vonatkozó jó teljesítményét a MEDA I programhoz képest, különösen a kedvezményezett országok bizonyítottan megnövekedett felvevőképességét, valamint a MEDA-projektek tervezésének és megvalósításának 2000 óta tapasztalható rugalmasságát illetően;

27. érdeklődéssel fogadja az ENPI – az európai szomszédsági politika pénzügyi szükségleteit fedezni hivatott új eszköz – létrehozását, valamint a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a finanszírozást a támogatható országok szükségleteinek megfelelőbb kielégítése érdekében 14 930 000 000 EUR-ra emeli, azzal a feltétellel, hogy a finanszírozás valóban a konvergenciát szolgáló eszköz lesz, és magában foglal támogatásokat a földközi-tengeri partnerek vámbevétel-veszteségeinek, valamint a piacliberalizációhoz kapcsolódó egyéb költségeknek a kompenzálására;

28. nem tartja kielégítőnek a Tanács által 2006. október 17-én elhatározott 11 181 000 000 EUR összegű előirányzatot, amely nem elegendő a kihívások nagyságához képest; követeli, hogy a pénzügyi terv 2008–2009-es félidős felülvizsgálatakor jelentősebb összegeket szabadítsanak fel abból a célból, hogy az integrációs folyamat céljai teljesülhessenek;

29. azt óhajtja, hogy e pénzügyi eszköz váljon nagyobb teljesítményűvé, azáltal hogy nagyobb hangsúlyt kap a megfelelőbb és célzottabb programozás, valamint a partnerek és a civil társadalom részvétele („felelősségvállalás”) a projektkezelési ciklus valamennyi szakaszában; felkéri a dél- és kelet-mediterrán országok kormányait, hogy tegyenek meg minden intézkedést a közösségi pénzeszközök – különösen a kutatásra, a szakképzésre, a helyi infrastruktúrák és közszolgáltatások megerősítésére, az ipari és mezőgazdasági termelő rendszer átalakítására szánt pénzeszközök – jobb felhasználása érdekében; felkéri a Bizottságot és tagállamokat, hogy ügyeljenek a keleti és a déli szomszédok közötti egyensúly fenntartására, továbbá adjanak elsőbbséget a regionális és különösen a dél-dél irányú finanszírozásoknak;

30. határozottan megerősíti, hogy a szabadkereskedelmi övezet létrehozása és általánosabban a barcelonai folyamat sikere érdekében az európai szomszédságpolitikának nem szabad csaldást okoznia a dél- és kelet-mediterrán országok jogos várakozásait illetően, főleg az európai pénzügyi támogatás földrajzi megosztása és odaítélési szabályai tekintetében;

FEMIP

31. üdvözli az Euromediterrán Beruházási és Partnerségi Pénzügyi Eszköz (FEMIP) által a létrehozatala óta elért jó eredményeket, és a barcelonai folyamat sikere szempontjából kulcsfontosságúnak tartja a megerősítést; kifejezi óhaját, hogy az eszköz valódi euromediterrán beruházási és fejlesztési bankká alakuljon át;

32. megjegyzi, hogy a MEDA program és a FEMIP tevékenységei jelentős mértékben kiegészítő jellegűek; felkéri a Bizottságot és az Európai Beruházási Bankot, hogy hozzon létre egy együttműködési és koordinációs eljárást, amely a stratégia szintjén, valamint a konkrét programok kezelésében hatékonyabbá teheti a közösségi cselekvést;

33. azon a véleményen van, hogy az Európai Unió tagállamai közötti megegyezésre várva már el lehet indítani az euromediterrán befektetési és fejlesztési bankra vonatkozó projektet, és első lépésként be kell vonni abba mind az európai, mind a Földközi-tenger déli partján fekvő érdekelt országokat;

Közvetlen külföldi beruházások

34. megjegyzi, hogy az alacsony pénzügyi vonzerő nagymértékben fékezi a közvetlen külföldi beruházások megjelenését a dél- és kelet-mediterrán országokban, és ennek negatív hatásai vannak a régió gazdasági fejlődésére;

35. emlékeztet arra, hogy a beruházások⁽¹⁾ indukált hatásai nagyon fontosak az alvállalkozás, a szakértelem terjesztése, az összességében kevésbé iparosodott régióban felmerülő képzési igények kielégítése és a munkahelyteremtés vonatkozásában;

⁽¹⁾ Különösen az ún. zöldmezős (greenfield) beruházások.

2007. március 15., csütörtök

36. szükségesnek ítéli, hogy ezek az országok olyan kereskedelempolitikába kezdjenek, amely – különösen a pénzügyi és bankrendszerek modernizálásával és a nagyobb számú hitelekhez való hozzáférés elősegítésével – ösztönözheti a hazai magánberuházások alkalmazását;

37. hangsúlyozza a Földközi-tenger két partján működő vállalkozások közötti párbeszéd fontosságát a kereskedelem és a beruházások fellendítése érdekében;

Származási szabályok és származási kumuláció

38. üdvözli a páneurópai származási kumulációs rendszernek az összes dél- és kelet-mediterrán országra történő kiterjesztését; véleménye szerint a rendszer lehetővé teheti a dél- és kelet-mediterrán országok számára, hogy megjelenhessenek az euromediterrán régiót, valamint az EFTA országait és a közép- és kelet-európai országokat is felölelő kiterjedt gazdasági térségben; kéri, hogy feltétel nélkül tartsák be a Palesztin Hatóság arra vonatkozó felhívását, hogy a megszállt területen előállított termékek beazonosíthatóak legyenek a származási szabályok keretében;

39. következképpen felkéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy az EU-val és a többi pán-euromediterrán partnerrel kötött megállapodások keretében a legrövidebb időn belül fogadják el a származási szabályokról szóló pán-euromediterrán jegyzőkönyveket annak érdekében, hogy a páneurópai kumuláció az egész térségben történő alkalmazásával a teljes hatását kifejthesse;

40. felkéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy gyorsan hajtsanak végre a származási szabályokra vonatkozó képzési, tájékoztatói és tudatosságnövelő programokat, és a Bizottság segítségével biztosítsák a gazdasági szereplők és a vámtisztviselők megfelelő képzését;

41. kéri a Bizottságot, hogy a preferenciális kereskedelmi rendszerekben alkalmazandó származási szabályokról szóló közleményében (COM(2005)0100) előírt feltételek követésével és a 2005-ös zöld könyv megjelenése óta a Kereskedelmi Főigazgatóság és a Fejlesztési Főigazgatóság által megrendelt két tanulmány figyelembevételével figyelmesen vizsgálja meg e szabályok reformját (egyszerűsítés és rugalmasabbá tétel), valamint azt, hogy alkalmazásukat hatékonyabban kell ellenőrizni a preferenciákkal való visszaélés elkerülése érdekében; mindenekelőtt azt kívánja, hogy az új szabályozás biztosítsa e szabályok, valamint az euromediterrán térséggel szemben vállalt kötelezettségek betartását;

Mezőgazdaság

42. úgy véli, hogy a mezőgazdasági piacok megnyitását közösen kell meghatározni és fokozatosan és aszimmetrikus módon kell végrehajtani, fenntartva annak lehetőségét, hogy bizonyos számú mentességet és ütemtervet fogadjanak el; figyelembe véve az ágazatnak az Európai Unió és a dél- és kelet-mediterrán országok számára közös kilátásait, valamint a különböző országok mezőgazdasági ágazatának egyedi különbségeit és jellemzőit; hangsúlyozza az ágazatnak a dél- és kelet-mediterrán országok számára jelentkező gazdasági és társadalmi jelentőségét, valamint annak szükségességét, hogy elejét vegyék a vidéki népesség elszegényedésének, amely a már amúgy is túlnépesedett – elsősorban tengerparti – városokba történő elvándorlás és népességkoncentráció egyik okozója;

43. kéri a Bizottságot és a dél- és kelet-mediterrán országok kormányait, hogy adjanak elsőbbséget a mediterrán primer szektor modernizálását és tartós fejlesztését célzó valamennyi kezdeményezésnek az élet-körülmények javításának és a vidéki környezetben mezőgazdasági és nem mezőgazdasági jellegű új munkahelyek létrehozásának a lehetővé tétele érdekében;

44. egy technikai segítségnyújtási és emberierőforrás-képzési integrált rendszer létrehozását kéri; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az EU-nak a térségben a mezőgazdaság terén végzett cselekvései járuljanak hozzá egy életképes vízpólitika meghatározásához, a környezet és a biológiai sokféleség védelméhez, a földek és termékenységük megővéséhez, az élelmezési függetlenség biztosításához és a jellemző helyi termékek értéknövekedéséhez; ismételten kifejezi támogatását a dél- és kelet-mediterrán országok által a mezőgazdasági termelésük diverzifikálása érdekében végrehajtott politikák iránt;

45. úgy véli, hogy a főként kistermelői, a helyi viszonyokhoz igazodó gazdálkodás előmozdítása, a környezet és ennél fogva a vidéki népesség gazdasági és egészségi helyzetének javítása nem érhető el egyszerűen a mezőgazdasági termékek piacra jutásának liberalizálásával;

2007. március 15., csütörtök

46. következképpen úgy véli, hogy az Európai Unió és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti valamennyi piaci nyitásnak fokozatosan, minőségorientáltan és ellenőrzés mellett kellene lezajlania, a gazdaságok szerkezetének, a földközi-tengeri térség mindkét fele által kivitelezett reformok és agrárpolitikák figyelembevétele mellett; hangsúlyozza továbbá, hogy a piacra jutásról szóló tárgyalások ne átfogó jellegűek legyenek, hanem esetiek, az egyes termékekre külön-külön térjenek ki, és tartsák szem előtt az olyan ún. „kényes” termékek védelmének szükségességét, amelyeket ki kell zárni a teljes liberalizációból annak érdekében, hogy a helyi termelők ne szenvedjenek helyrehozhatatlan kárt;

47. emlékeztet arra, hogy számos mediterrán ország adott hangot azon óhajának, hogy a közösségi piaccal szemben megőrizné saját kereskedelmi preferenciáit; úgy ítéli meg, hogy ennek az aszimmetrikus preferenciarendszernek a fenntartása nem fér össze az agrárszektor általános liberalizációjával; ezenkívül hangsúlyozza, hogy a földközi-tengeri medence valamennyi országának kölcsönös érdeke, hogy saját piacán megtartsa a kínálatkezelés bizonyos eszközeit;

48. felszólítja az euromediterrán mezőgazdasági ágazat valamennyi társadalmi-szakmai szereplőjét, hogy mind a földközi-tengeri térség északi és déli partvonala között, mind pedig a dél- és kelet-mediterrán országok partjai között a termékek kiegészítő jellegének ösztönzésével mozdítsák elő a kiegészítő ágazatok közötti együttműködést; rámutat arra, hogy például a borászati ágazatban vagy a gyümölcs- és zöldségágazatban a Földközi-tenger két felének termelése hozzájárulhat egy, a fogyasztók számára biztosított teljesebb és vonzóbb kereskedelmi kínálat kiépítéséhez;

49. ennek tükrében hangsúlyozza, hogy a bejegyzett eredetmegjelölések alapján közös érdek egy közös euromediterrán címkézési politika kialakítása – amelynek kellőképpen összeegyeztethetőnek kell lennie az EU jelenlegi, a bejegyzett eredetmegjelöléseken és a biológiai termelés igazolásán alapuló szabályaival, illetve hangsúlyozza a termelési módszerek nyomon követhetősége és átláthatósága biztosításának fontosságát;

50. meggyőződése, hogy a dél- és kelet-mediterrán országokban a piacok liberalizálása elsősorban a gépesített nagybirtokoknak kedvezne, amelyek már így is komoly kedvezményeket kapnak a kompenzációs pénztáráktól; felszólítja az euromediterrán partnerség intézményi résztvevőit, hogy javítsák a kölcsönökhöz való hozzáférést a kistermelők számára, és hogy állítsanak fel egy olyan, súlyozásos támogatási rendszert, amelynek kedvezményezettjei a kistermelők, akik az említett országok lakosságának túlnyomó többségét alkotják és az európai uniós konkurencia első áldozatai lesznek, valamint hogy hosszú távon váltsák fel a régi kompenzációs és támogatási rendszert egy olyan új rendszerrel, amely a fenntartható termelést és a kisipari jellegű élelmiszerfeldolgozó-ipari beruházásokat támogatja annak érdekében, hogy a diverzifikáció, a helyi értékesítés és különleges minőség előállítása révén erősítse a vidéki gazdaságok versenyképességét;

51. kéri, hogy gondolkodjanak el a Földközi-tenger két partját valóban integráló mezőgazdasági politika megvalósításáról – a dél- és kelet-mediterrán országokban a kereskedelmi megfontolásokkal szemben a nagyobb élelmiszerbiztonságnak adva prioritást –, valamint a halászat és a vízgazdálkodás területén érvényesülő együttműködésről;

Műszaki szabványok és szabályozások, szellemi tulajdon, verseny

52. úgy véli, hogy az EU és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti harmonizált szabályozási környezet lehetővé tenné a kereskedelmi kapcsolatok egyértelmű alapokon történő kiterjesztését és megerősítését, nem utolsósorban a nagyobb átláthatóság és a tisztességesebb verseny támogatásával; véleménye szerint a szabványokat érintő harmonizáció – vagy legalább egy koherens keret elérése – szintén hozzájárulna a dél-dél irányú kereskedelem fejlődéséhez;

53. külön kiemeli a dél- és kelet-mediterrán országok számára megfelelő gazdasági ösztönzők és technikai segítségnyújtás bevezetésének szükségességét, mivel ezen országok nehezen tudják internalizálni a társulási megállapodások által javasolt szabványok harmonizálásának költségeit;

54. felkéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy dolgozzanak ki és alkalmazzanak a szellemi tulajdonra vonatkozó, a nemzetközi előírásoknak megfelelő szabályozást, amely ösztönzi az innovációt és a kreativitást, továbbá kellően rugalmas ahhoz, hogy megfeleljen ezen országok igényeinek és sajátosságainak; felkéri a Bizottságot, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályozást illetően ne kérje azt a dél- és kelet-mediterrán országoktól, hogy a jelenlegi TRIPS megállapodásokban előírt kötelezettségeken túlmenjen;

2007. március 15., csütörtök

Szolgáltatások

55. véleménye szerint a szolgáltatások bármiféle, a szabadkereskedelmi övezet létrehozása keretében megvalósuló liberalizálása csakis a dél- és kelet-mediterrán országokkal egyeztetve történhet meg, elismerve az utóbbiaknak az érzékeny és sérülékeny gazdasági ágazataik fokozatos és általuk irányított megnyitására vonatkozó jogát;

56. úgy ítéli meg, hogy a szolgáltatások ágazata lényeges a szabadkereskedelmi övezet sikeréhez; emlékeztet arra, hogy a szolgáltatások ágazata alapvető fontosságú a dél- és kelet-mediterrán országok számára, és Egyiptom, Marokkó és Szíria GDP-jének közel 50%-át, Tunézia GDP-jének 60%-át, továbbá Jordánia és Libanon GDP-jének több mint 70%-át jelenti;

57. ezzel párhuzamosan kiemeli, hogy a szolgáltatások fokozatos liberalizálása, mely ágazat a dél- és kelet-mediterrán országok számára is rendkívüli jelentőségű, hasznosnak fog bizonyulni gazdasági fejlődésük szempontjából, miközben hozzájárul az infrastruktúrák javításához, a technológia és a szakértelem átadásához, valamint a polgáraiknak nyújtott szolgáltatások felértékelődéséhez; következésképpen úgy véli, hogy a szolgáltatások ágazataról folyó tárgyalásoknak az árukereskedelemtől szóló tárgyalásokkal együtt kell folyniuk;

58. tudomásul veszi a szolgáltatások és a beruházások terén történő liberalizációra vonatkozó, az Európai Unió és egyes dél- és kelet-mediterrán országok közötti tárgyalásoknak 2006. márciusban a kereskedelmi miniszterek 5. Euromed konferenciája során történő hivatalos elindítását;

59. arra kéri a Bizottságot, hogy folytassa a Marrakeshben megkezdett tárgyalásokat és a szolgáltatások területén zárja is le azokat egyes dél- és kelet-mediterrán országokkal, lefedve valamennyi módot és ágazatot, a WTO GATS egyezménye keretében elfogadottaknak megfelelően, továbbá hogy a pozitív felajánlásokra a szolgáltatási ágazatban dolgozó munkavállalók szabad mozgása terén több lehetőséget biztosító közösségi rendelkezések megfontolásával reagáljon (a GATS IV. formája);

60. úgy véli, hogy különbséget kell tenni a kereskedelmi szolgáltatások és a közszolgáltatások között; hangsúlyozza, hogy a tárgyalások hatókörét nem szabad kiterjeszteni a közszolgáltatásokra, különösen azokra, amelyek a népesség alapszükségeivel kapcsolatosak, és amelyek olyan kulcsfontosságú közszolgáltatások hozzáférhetőségét biztosítják, mint az egészségügy, az oktatás, az ivóvíz és az energia, illetve amelyek – mint például az audiovizuális szolgáltatások – meghatározó szerepet játszanak a kulturális önazonosság fenntartásában;

Közlekedés

61. véleménye szerint a korszerű összekapcsolási pontokra alapozott euromediterrán közlekedési hálózat kifejlesztése és az együttműködés, a koordináció és a fejlesztés javításán alapuló közös stratégia kidolgozása alapvető feltételt jelentenek a szabadkereskedelmi övezet sikeressége szempontjából; kulcsfontosságúnak tartja, hogy a dél- és kelet-mediterrán országok a transzeurópai hálózatokkal jobb kölcsönös átjárhatósággal rendelkezzenek, és részt vehessenek a jövőbeli, prioritást élvező projektek kidolgozásában és megvalósításában; ebben az összefüggésben kéri, hogy prioritásként vizsgálják meg a tengeri közlekedési utak javításának és a tengeri fuvarozási szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek csökkentésének lehetőségeit;

62. kéri a Bizottságot és a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy elegendő pénzügyi forrást bocsássanak rendelkezésre az infrastruktúrák korszerűsítéséhez, különös figyelemmel a logisztikára, és a térség különleges földrajzi helyzetének – az Európa és Ázsia (főleg Kína és India) közötti kereskedelem természetes átjárási pontja – figyelembevételével hajtsák végre az ágazat versenyképesebbé és dinamikusabbá tételéhez szükséges reformokat;

63. kéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy a Bizottsággal együttműködve tegyék hatékonyabbá a közúti közlekedési és a kikötői ágazatot a logisztikai és szállítási – nagyon magas – költségek csökkentése érdekében, mivel azok rontják a térség ipari és mezőgazdasági termékei kivitelének versenyképességét; kéri, hogy a légi közlekedésről is gondolkodjanak, különösen a légi fuvarozási szolgáltatásokat illetően;

64. érdeklődéssel fogadja a Tanácsnak a nagy transzeurópai útvonalak dél- és kelet-mediterrán országok felé történő kiterjesztésére vonatkozó közleményének közeli elfogadását annak szükségességére tekintettel, hogy munkálkodni kell a forgalom e térség javára történő kiegyensúlyozása érdekében;

2007. március 15., csütörtök

Energia

65. felhívja a figyelmet arra, hogy a barcelonai folyamatban részt vevő országok többsége az energetika terén egyre inkább külső forrásoktól függ, különösen a kőolaj és a gáz tekintetében, és hogy e kereslet növekedése további nyomást fog gyakorolni a jelenlegi ellátási csatornákra; úgy véli, hogy hasonló össze-függésben az energiaellátás ágazatában hatékony együttműködést kell létrehozni a dél- és kelet-mediterrán országok között;

66. kéri, hogy kapjon központi szerepet a valódi euromediterrán energiapiac kiépítése; a szénhidrogének és a gáz árának közelmúltbeli emelkedése miatt; úgy ítéli meg, hogy az EU és az energetikai erőforrásokkal nem rendelkező dél- és kelet-mediterrán országok számára elengedhetetlen, hogy összehangolt erőfeszítéseket tegyenek annak érdekében, hogy újabb lendületet kapjon az energiatermelő országokkal folytatott párbeszéd, elkerülve ugyanakkor az Európai Unió és a dél- és kelet-mediterrán országok érdekeire nézve hátrányos kétoldalú megállapodások megkötését; érdeklődéssel fogadja a Bizottságnak a külső energiapolitikáról szóló, 2006. november 20–21-i fórum alkalmával kifejezett azon szándékát, hogy külső energiapolitikájában fontos szerepet ad Észak-Afrikának és a Közel-Keletnek, és azt óhajtja, hogy a nyilatkozatokhoz konkrét cselekvések is társuljanak;

67. örömet fejez ki az energetikai együttműködés földközi-tengeri térségben történő gyakorlati megvalósítása miatt, ami a REMEP platform (Rome Euro-Mediterranean Energy Platform) néven ismert; az a véleménye, hogy ez a platform összetartási pontként szolgálhat az EU és a dél- és kelet-mediterrán országok közötti együttműködés megerősítéséhez a jelentős regionális kezdeményezések megvalósításának biztosításával, valamint más elfogadható, közös érdekű cselekvésekhez;

68. üdvözli a jelentős szubregionális projekteket, mint például a Maghreb-országok villamosenergia-piacának az EU villamosenergia-piacával való fokozatos integrációja, a gázpiac integrációja a Mashrek-régióban, valamint a Medgaz gázvezeték és az arab gázvezeték kiépítése;

69. kéri a Bizottságot, az EU tagállamait, valamint a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy az energetikai ágazatban használják ki az új – két- és többoldalú – együttműködési formákat, különösen az energetikai hatékonyság javítását célzó cselekvések végrehajtását illetően; arra is kéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy vezessenek be a megújuló energiák fejlesztését és a környezetvédelmet (finomítási tevékenységek és a szénhidrogének földközi-tengeri szállításához kapcsolódó kockázatok) támogató politikákat;

70. úgy véli, hogy az Európai Unió, valamint az energiaforrásokat nélkülöző dél- és kelet-mediterrán országok számára létfontosságú, hogy stratégiai párbeszédet kezdjenek azon lehetőségeket illetően, hogy jelentősen támogassák a megújuló energiák termelését, és jogot adjanak a dél- és kelet-mediterrán országoknak a megújuló energiák terén a kutatáshoz és fejlesztéshez kapcsolódó európai uniós programokban való részvételhez;

71. hangsúlyozza egyrészt azt a szerepet, amelyet az első generációs bioüzemanyagok helyettesítő energiaként játszhatnak, másrészt az energiapiacokon megnövekedett kereskedelmi versenyképességüket;

Környezet és fenntartható fejlődés

72. üdvözli a 2005-ös barcelonai csúcstalálkozó alkalmával indított „Horizont 2020” kezdeményezést, amely célul tűzte ki a régió szennyezettségi szintjének csökkentését a legjelentősebb szennyező források 2020-ig tartó felderítése és megszüntetése révén; hangsúlyozza, hogy a kezdeményezést tovább lehetne fejleszteni, és újra be lehetne indítani az 1995-ben jóváhagyott fenntartható mediterrán fejlődési stratégiát;

73. felkéri a Bizottságot, valamint a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy összpontosítsanak a Földközi-tenger szennyezésének megszüntetését (különösen az ipari kibocsátások és a városi hulladékok csökkentése) jelentő fő környezeti célra, a politikai és pénzügyi együttműködés jobb formájának – amely jobban bevonja a regionális és helyi hatóságokat, valamint a civil társadalom és a magánszektor képviselőit) konkretizálásával; kéri másfelől a Bizottságot, hogy rendszeresen készítsen értékeléseket az e téren megvalósított előrehaladásról;

74. kéri a Bizottságot, hogy prioritásként összpontosítson a tengeri környezet szárazföldi eredetű szennyezéséről szóló barcelonai jegyzőkönyv valamennyi dél- és kelet-mediterrán ország általi teljes, különösen a földközi-tengeri környezetvédelemre irányuló technikai segítségnyújtási program (METAP) nagyobb mértékű finanszírozása révén történő végrehajtására;

2007. március 15., csütörtök

75. az a véleménye, hogy ez a kezdeményezés a lehető legnagyobb publicitást érdemli, és az Európai Parlament teljes támogatását kell élveznie, figyelemmel nemcsak a térség fenntartható fejlődésére (turizmus, halászat, mezőgazdaság, vízhez való hozzáférés), hanem a parti térségek életminőségére is gyakorolt jelentős hatásaira;

Ipar

76. aggodalommal teszi szóvá, hogy a dél- és kelet-mediterrán országok alacsony műszaki fejlettségi szintet képviselő és kevés hozzáadott értéket tartalmazó termékeket előállító iparágakat építettek ki, ami sebezhetővé teszi őket a külső versenytársakkal szemben; úgy ítéli meg, hogy a dél- és kelet-mediterrán országok ipari versenyképességének növelése szükséges feltétele a szabadkereskedelmi övezet sikerességének, és felhívja ezeket az országokat, hogy fogadjanak el közvetlen intézkedéseket a vállalkozások európai és ázsiai előállítókkal szembeni versenyképességének erősítése érdekében;

77. kéri, hogy az ipari ágazat liberalizálásának ütemtervét igazítsák ki az egyes dél- és kelet-mediterrán országok gazdasági-társadalmi feltételeinek (többek között a munkanélküliség) alakulása, valamint a liberalizáció környezetre gyakorolt hatása alapján;

78. kéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy az ipar területén vezessenek be olyan regionális politikákat, amelyek nagyobb méretgazdaságosságot és a térségben a mikrovállalkozások, valamint a kis- és középvállalkozások (KKV) szerepét számításba vevő, jobb fejlesztési stratégiát tesznek lehetővé; kéri a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy támogassák a mikrovállalkozásokat és a KKV-kat jelentős pénzügyi szolgáltatások kifejlesztésével, valamint hogy nyújtsanak számukra a versenyképességük növelését lehetővé tevő technikai-adminisztratív segítséget;

79. arra is kéri a Bizottságot és a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy folytassanak a következőkre irányuló közös cselekvéseket: (a) az igazgatás egyszerűsítése, (b) a szakmai, vezetői és szakszervezeti szövetségek reprezentatív jellegének megerősítése, (c) a kereskedelmi információkhoz való hozzáférés, (d) technikai segítségnyújtás és támogatás szolgáltatások a vállalkozások számára, (e) rendszeres képzés;

Textilágazat

80. továbbra is aggodalommal figyeli azokat a következményeket, amelyekkel a textilekre és ruházatokra vonatkozó megállapodás 2005. január 1-i lejártá és a kvóták eltörlése járt a dél- és kelet-mediterrán országok textil- és ruhaiparának teljesítménye szempontjából; emlékeztet rá, hogy ez az ágazat számos dél- és kelet-mediterrán ország számára létfontosságú; hangsúlyozza, hogy hasznos egy olyan program megvalósítása, amelynek célja az ágazat versenyképességének megerősítése, a Bizottság támogatásával;

81. úgy ítéli meg, hogy a textilágazatot sújtó komoly nehézségeknek elkerülhetetlen negatív hatásai lehetnek az EU országai és a dél- és kelet-mediterrán országok gazdaságára, és közvetve a szabadkereskedelmi övezet létrehozására vonatkozóan; az a véleménye, hogy az EU Kínával szembeni új kereskedelmi és beruházási stratégiájának, valamint általánosabban az Ázsiára vonatkozó európai kereskedelmi politikák meghatározása során figyelembe kell venni a dél- és kelet-mediterrán országokat és az EU országait esetlegesen érő hatásokat;

82. kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és a magánszektorral szoros együttműködésben indítson el eseti jellegű segítségnyújtási programokat a textilágazat versenyképességének ezen országokban történő javítása és a közösségi termelőkkel fennálló hagyományos kapcsolatok bővítése érdekében;

83. az a véleménye, hogy a jelenlegi nehézségeket meg lehetne oldani az ágazat átszervezésével, és az európai piacok földrajzi közelségét kihasználva ez az ágazat egy rövidebb szállítási (és készlet-helyreállítási) idővel és versenyképesebb árakkal működő közepes és magas minőségi szintű termelésre összpontosíthatna;

84. támogatja az euomediterrán termelési térség megszilárdítását, amely egyedülként teszi lehetővé a Földközi-tenger déli, ugyanakkor északi része számára is, hogy megfeleljen a versenyképes régiók által támasztott versenynek, továbbá biztosítsa az ipari termelés és a foglalkoztatás megőrzését; fontosnak ítéli speciális európai hitelek juttatását, amelyek az ilyen irányú kutatási, innovációs és együttműködési programokat kísérhetik;

2007. március 15., csütörtök

85. olyan euromediterrán partnerséget támogat, amely a képzést, a kutatás-fejlesztést, a technológiai innovációt, a bevált gyakorlatok terjesztését és a piaci információk cseréjét segítő voluntarista politikával mozdítja elő az együttműködést és az ágazat versenyképességét; egy textil/ruházati ágazatra szakosodott iskolákból, képzési intézményekből és műszaki központokból álló euromediterrán hálózat létrehozását javasolja a műszaki partnerség, a képzés és a közös kutatási programok elősegítése érdekében;

86. jelzi, hogy a finanszírozáshoz jutás nehézsége és az egyes pénzügyi eszközök alkalmazkodásra való képtelensége továbbra is jelentős akadályokat jelentenek az ágazat kis- és közepes vállalkozásai számára; felkéri a Bizottságot, hogy írjon elő olyan rendelkezéseket, amelyek képesek e hiányosság kiküszöbölésére, valamint olyan ösztönző intézkedéseket is, amelyek célja a termelési lánc egy részének megőrzése az euromediterrán térség országában;

Tudomány és technológia

87. aggodalmát fejezi ki a legtöbb dél- és kelet-mediterrán ország által az oktatási ágazatban és a tudományos kutatásban felhalmozott késedelem miatt; észrevételezi, hogy – az iskolázottsági szint tagadhatatlan emelkedése ellenére – a munkaerőpiac és az iskolarendszer továbbra is egymástól elkülönülten működik, aminek súlyos következményei vannak a termelékenység, a munkaerő szakképzettségi szintje és általában is a régió fejlődési lehetőségei szempontjából;

88. felkéri a Bizottságot és a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy sajátos pedagógiai programok révén valósítsanak meg olyan kezdeményezéseket, amelyek célja általában az oktatási rendszer javítása, az ifjúság szerepének nagyobb figyelembevétele, az egyetemi cserekapcsolatok bővítésének és a nők munkaerőpiacra való belépésének segítése; külön kiemeli, hogy a nők nagyobb munkaerőpiaci részvétele a gazdasági fejlődés kulcsfontosságú tényezője; üdvözli a kultúrák közötti párbeszédet segítő Anna Lindh Euromediterrán Alapítvány által az Euromed iskolákra, a fiatal kutatók Euromed csoportjaira, a nyári egyetemekre és a csereprogramokra vonatkozóan tett kezdeményezéseket, amelyek lehetővé teszik az euromediterrán partnerség tagjai közötti párbeszéd és együttműködés elmélyítését;

89. arra ösztönzi a dél- és kelet-mediterrán országokat, hogy nagyobb prioritást adjanak a tudásalapú gazdaságon alapuló fejlesztési modellnek, és jelentősen növeljék a GDP-jük tudományos kutatásra szánt arányát; felkéri a Bizottságot pénzügyi és technikai segítség nyújtására;

90. kéri a Bizottságot, hogy támogassa az Euromesco egyetemközi hálózatot; segítse elő az egyetemek, kutatóközpontok, laboratóriumok és doktori iskolák közötti partnerségek intézményesítését; támogassák ezen intézmények kutatóinak, oktatóinak és doktoranduszainak mobilitását, valamint a közös kutatási programok megerősítését;

91. kéri a Bizottságot, hogy az EU és a dél- és kelet-mediterrán országok közös projektjeinek támogatása érdekében, és azért, hogy ezek az országok jobban részt vehessenek a közösségi kutatási keretprogramokban, értékelje a jelenlegi finanszírozási és programozási mechanizmusokat;

92. külön kiemeli a szakképzés fontosságát, amely a vállalkozások fejlesztésének kulcsfontosságú tényezője; e fontosságot a vállalkozások által megtapasztalt és kifejezett problémákhoz és igényekhez igazított programok megvalósításával kell kifejezni;

Kereskedelem és fejlesztés

93. hangsúlyozza, hogy az EU kereskedelempolitikája nem lehet ellentétes a fejlesztést támogató és a szegénység leküzdését célzó politikáinak céljaival, hanem ki kell egészítenie azokat; emlékeztet rá, hogy a dél- és kelet-mediterrán országok népességének több mint 30%-a kevesebb mint napi 2 USA dollárból él; felhívja az EU-t, hogy fektessen be egy olyan egyedi cselekvési programba, amelynek célja az abszolút és a viszonylagos szegénység elleni küzdelem a földközi-tengeri térségben, azaz dolgozza ki a „millenniumi célok” program mediterrán változatát, és célja még a fejlesztés kereskedelem révén történő biztosítása – vagyis a „Segítség a kereskedelemnek” földközi-tengeri változata – a szegénység csökkentését célzó programokkal párhuzamosan;

2007. március 15., csütörtök

94. hangsúlyozza, hogy a milleniumi célok szempontjából a mikrohitel – különösen a mezőgazdasági ágazat kisbirtokosai számára – lényeges eszköze a szegénység elleni küzdelemnek, valamint a fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődés elérésének, továbbá az emancipációnak, és különösen a nők emancipációjának is fontos hordozója; úgy véli, hogy a szabadkereskedelmi övezet keretében, és tágabban az európai szomszédsági politikában és a barcelonai folyamatban is el kell ismerni ezt az új mikroökonómiai dimenziót; felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy jobban támogassa a dél- és kelet-mediterrán országokban a mikrofinanszírozás elősegítését, a meglévő programok anyagi megerősítését, valamint a nagyobb számú hitelekhez való hozzáférést megkönnyítő új rendszerek kifejlesztését és támogatását célzó kezdeményezéseket;

95. hangsúlyozza a tisztességes munka és foglalkoztatás alapvető normáinak a szabadkereskedelmi övezet fejlesztése számára képviselt jelentőségét; emlékeztet arra, hogy a fejlesztést és a szegénység csökkentését szolgáló kereskedelem a társadalmi fejlődéshez és a tisztességes munkához is hozzájárul; hangsúlyozza még, hogy a kereskedelem szabályainak nem szabad sértenie az ILO által alkotott szociális előírásokat és keretmegállapodásokat; hangsúlyozza, hogy a munka terén történő kizsákmányolás valamennyi formája elleni küzdelem és a szakszervezeti szabadságok tiszteletben tartása alapvető fontosságú a mindenki érdekét szolgáló tisztességes kereskedelem megszervezéséhez; felkéri a Bizottságot, hogy ennek érdekében szorosan működjön együtt a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel, különösen az európai szomszédsági politika cselekvési terveinek megvalósítása érdekében;

96. felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeni tárgyalásokon vegye figyelembe a nem kereskedelmi jellegű kritériumokat is annak érdekében, hogy a kereskedelem bővülése ne a helybéli népesség munkafeltételeinek kárára valósuljon meg; kifejezi kívánságát, hogy a szabadkereskedelmi övezet kialakítása tartalmazzon az emberhez méltó munka kérdésében a dél- és kelet-mediterrán országok szempontjai szerint kidolgozott ütemtervet is, az EU pedig vállaljon kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy minden szükséges segítséget megad ezen ütemterv megvalósításához;

97. kiemeli annak szükségességét, hogy támogassák a multinacionális vállalatokon belül megtárgyalt magatartási kódexeket, a tisztességes munka céljainak integrálásával; azt ajánlja, hogy az európai székhelyű és a dél- és kelet-mediterrán országokban leányvállalatokkal rendelkező vállalkozások rendszeresen értékeljék e magatartási kódexek leányvállalataik általi betartását; kéri, hogy minden újonnan társult vállalkozás fogadja el a magatartási kódexeket, és tegye nyilvánossá ezt az információt;

Záró megfontolások

98. emlékeztet a 2005-ös barcelonai csúcshatározatára, amelynek célja egy kölcsönös együttműködési térség létrehozása a migráció, a társadalmi integráció, a jog és a biztonság terén; ezt a térséget a valódi euromediterrán szabadkereskedelmi övezet létrehozásához elengedhetetlen vejejárónak tekinti;

99. véleménye szerint a szabadkereskedelmi övezetet – bár a feltételek ehhez még nincsenek meg – ki kell egészíteni a munkavállalók szabad mozgásának fokozatos és feltételekhez kötött engedélyezésével, figyelembe véve az európai munkaerőpiac helyzetét, valamint a nemzetközi közösségnek a migráció és a fejlődés összefüggésére vonatkozó jelenlegi vélekedését; külön kiemeli annak fontosságát, hogy csökkenteni kell a migránsok által a származási országukba küldött átutalások költségeit azért, hogy maximalizálják azoknak a helyi gazdaságban való használatát; úgy véli, hogy sürgősen ki kell alakítani a vízumkiadást megkönnyítő jogi és igazgatási eljárásokat, nevezetesen az euromediterrán partnerség szereplői, a diákok, az egyetemi szakemberek és a társadalmi-gazdasági élet szereplői esetében;

100. továbbra is aggódik amiatt, hogy hiányzik az EU mediterrán politikájának világos meghatározása, valamint a régió fejlődésével és stabilizációjával kapcsolatban hosszú távra előre tekintő stratégiai látásmód; hangsúlyozza, hogy az euromediterrán integráció folyamatának újfent politikai prioritássá kell válnia az EU napirendjén;

101. nehezményezi, hogy az Izraellel nemrég lezajlott konfliktus során módszeresen megsemmisítették Libanon gazdasági és infrastrukturális rendszerét, s ez késedelmet fog okozni az ország fejlődésében és a szabadkereskedelmi övezet létrehozásában; utal a Libanon újjáépítéséről szóló, 2007. január 25-i konferencia eredményeire, és támogatja a hosszú távú nemzetközi segítségnyújtásra irányuló erőfeszítéseket az ország számára; felszólítja az EU-t, hogy a most zajló békefolyamat keretében továbbra is tartson fenn megfelelő pénzügyi támogatást annak érdekében, hogy ezzel segítse a libanoniakat az országuk 2006 júliusi konfliktust követő gazdasági és társadalmi újjáépítése jelentette kihívások legyőzésében; kifejezi a palesztin terüle-

2007. március 15., csütörtök

tek helyzete miatti komoly aggodalmát, és ebből következően kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a nemzetközi közösséggel együttműködve nyújtson alapvető humanitárius segítséget a palesztin népnek, tudomásul veszi, hogy Izrael az általa zárolt palesztin adó- és vámbevételek egy részét átutalta, és felhívja az izraeli kormányt, hogy a zárolt összeg fennmaradó részét sürgősen utalja át; nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy ragaszkodjon a barcelonai folyamathoz kapcsolódó záradékok, nevezetesen az a társulási megállapodásokban és a különféle cselekvési tervekben szereplő emberi jogi záradékok tiszteletben tartásához annak érdekében, hogy a régióban valóban létrejöjjön egy, a szabadságon és a biztonságon alapuló térség;

102. úgy ítéli meg, hogy – figyelembe véve az európai szomszédságpolitika legutóbbi lépéseit, valamint Kína új jelenlétét Afrikában – a mediterrán régióra vonatkozó európai uniós külpolitika célja a partnerországok politikai, demokratikus és társadalmi-gazdasági reformjainak támogatása és bátorítása a kölcsönös jólét térségének közös megteremtése érdekében;

103. hangsúlyozza az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlésnek (EMPA) a partnerség keretében betöltött azon szerepét, hogy demokratikus fórumként összegyűjti a Földközi-tenger két partjának parlamenti képviselőit a barcelonai folyamat 3 pillére körül; az EMPA, a Bizottság és az Európai Unió Tanácsa gazdasági téren folyó együttműködésének megerősítésére szólít fel;

*
* *

104. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok, valamint a dél- és kelet-mediterrán országok állam- és kormányfőinek, parlamentjeinek, továbbá az EMPA-nak.

P6_TA(2007)0077

Bosznia-Hercegovina**Az Európai Parlament 2007. március 15-i ajánlása a Tanácsnak Bosznia-Hercegovináról (2006/2290(INI))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Doris Pack által az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja nevében a Tanács részére előterjesztett, Bosznia-Hercegovináról szóló ajánlasi javaslatra (B6-0615/2006),
- tekintettel az állam és a Bosznia-Hercegovinát alkotó államegységek képviselői közötti 2005. október 5-i megállapodásra, amely elfogadja a Bizottság által a rendőri erők átszervezésére vonatkozóan kialakított alapelveket,
- tekintettel a Tanács ezt követő, 2005. november 22-i határozatára, a Bosznia-Hercegovinával kötendő stabilizációs és társulási megállapodásra irányuló tárgyalások megnyitásáról,
- tekintettel a 2006. március 18-án Bosznia-Hercegovina legfőbb politikai pártjai nagy részének vezetői között az alkotmány bizonyos módosításairól létrejött megállapodásra,
- tekintettel a Békevégrehajtási Tanács (PIC) Irányítóbizottságának 2006. június 23-i határozatára, amely felkéri a Főképvisező Hivatalát, hogy haladéktalanul kezdje meg az előkészületeket a 2007. június 30-i bezárásra,
- tekintettel arra a tényre, hogy a PIC felülvizsgálja, és adott esetben megerősíti a Főképvisező Hivatalának bezárását 2007 elején, figyelembe véve az ország és a régió általános helyzetét,
- tekintettel a közelmúltban Bosznia-Hercegovinában tartott elnökválasztásra és parlamenti választásokra,